

Toras Chesed vs Toras Gevurah

Erev Shabbat Chazon 2024

“Der jüdische Messias Gedanke”,

Erfurt: U. Bodung-Verlag, 1925

פִּיהָ פִּתְחָה בְּחָכְמָה וְתוֹרַת חֶסֶד עַל־לְשׁוֹנָה: ²¹

Her mouth is full of wisdom,
Her tongue with kindly teaching.

Prov 31:26

All the wars in the world hint at the essence of the war of the evil inclination. Even the wars that someone wages against his foes and enemies in corporeality are all wars against the evil inclination, as our sages said:¹²⁸ “Just as someone has enemies below, he has enemies above too.” This is the reason why the essence of war is the war of the evil inclination. And this is the reason why the priest offered his warning before they entered the war for God [intended] to defeat the evil inclination and the demonic side, which are encompassing [the spark of] holiness, which are the aspect of idolatry.¹²⁹

R. Bahaye ibn Pakuda

Sefer meshivat nefesh, no. 69

The Turkey Prince

Rabbi Nachman's "Hamashal mehaindik" (The Parable of the Turkey), entitled in Pinkhas Sadeh's collection "Ben hamelekh shenafal leshiga'on" (The Prince Who Went Mad).

In this parable, collected in Rabbi Nachman's Sipurim nifla'im alongside the parable of the wheat that drove people insane, the King's son imagined he was a turkey and spent all day naked, under the table, eating scraps and bones. The doctors declared him incurable and the King despaired, until the Wise Man descended to his level and cured him by also sitting naked under the table and pretending to be a turkey.

When the turkey-Prince was used to his fellow-turkey, the Wise Man had a shirt thrown down and said, "Do you think a turkey can't go around with a shirt on? One can wear a shirt and still be a turkey!" And they both put on shirts. After some time, the Wise Man signalled for some trousers to be thrown down. He said to the prince as before, "Do you think that with trousers on one can't be a turkey?" And they both put on trousers. And so it went on with the rest of the clothes. Afterwards the Wise Man signalled for some human food to be dropped from the table. And he said to the prince, "Do you think when you eat good food you stop being a turkey? One can eat and still be a turkey." And they ate. Afterwards he told him, "Do you think a turkey really needs to be under the table? One can be a turkey and sit at the table." And so he continued until he had cured him completely

Rabbi Nachman's story offers a treatment of Ivush (apparel) — both the Ivush in kabbalistic symbolism and the Ivush of the story — that equates the stripping of the body and abstinence from human food with the negation of the material self in an attempt to achieve selfless love of God and to regain communion with the King.

The clothing that the Wise Man gives the prince is clearly the outer garment of the self, and, when the prince accepts the kinship of a "fellow-turkey", he accepts that the outer garments do not prevent the self — the soul — from having both material and spiritual existence.

And if one can still be a turkey and eat human food, one can accept that it is possible to rise from abject self-denigration to a higher spiritual level.

Dr Oliver Tearle writes:¹

'A Hunger Artist', published in 1922, is a short story by Franz Kafka (1883-1924). The story is about a hunger artist in a circus who sits in a cage and fasts for weeks on end. However, after forty days have passed, the impresario who runs the circus always puts an end to the hunger artist's period of fasting.

'A Hunger Artist':

The story is about a hunger artist: a circus performer who remains in a cage and engages in fasting for weeks on end, eating nothing. Crowds of people come to see him and admire his ability to last without food for such long periods of time.

The truth, which we learn early on, is that the hunger artist finds fasting easy, but whenever he tells people this, they don't believe him. The hunger artist also grows annoyed that the impresario, who runs the circus, always stops the fasting after forty days and insists the hunger artist be brought out of the cage and given some food.

This is because he finds he can continue to drum up more interest in the hunger artist, but once forty days have passed, interest in the hunger artist always wanes, so there's no point continuing. The hunger artist resents this curtailment of his art, however, because he wishes he could continue and see how long he could truly last.

¹ <https://interestingliterature.com/2021/09/franz-kafka-a-hunger-artist-summary-analysis/>

As time goes on, the crowds in various cities and countries lose interest in watching the hunger artist, and fewer people stop to watch him in his cage: most continue straight on past him towards the animals, which they wish to watch instead.

Eventually, people lose interest in watching the hunger artist at work altogether. When the overseer of the circus opens the cage and discovers the man inside, still fasting even though nobody is watching, they ask him why he is continuing to fast even though he doesn't have to.

He tells them that they shouldn't admire his skill at fasting for so long because the truth is that he has never found the food he likes. That is why he fasts, and why it has come so easily to him all this time. They take him out of the cage and replace him with a panther, which people soon take a keen interest in, refusing to stop watching the panther in the cage.

'A Hunger Artist': analysis

Many of Kafka's stories invite a biographical reading, and 'A Hunger Artist' is no exception. Written when Kafka was dying of tuberculosis of the larynx, the story explores the author's preoccupation with eating and hunger, at a time when he was finding it difficult to eat anything. This probably explains the inspiration behind the central motif of the story; but what does it mean? How should we analyse this story at a deeper level?

The title provides a clue. Although it is ostensibly about hunger, 'A Hunger Artist' is, more widely, about the figure of the artist, and the challenges an artist – any artist – faces when trying to practise their art and gain recognition and admiration for it.

The impresario (whom we might liken to the magazine editor, book publisher, theatre manager, etc. in other artistic fields) forces the hunger artist to end his performance after forty days, regardless of whether the man can continue beyond that point or whether he wishes to.

By continuing to go without food beyond forty days, he could raise his art to a higher level, but because there isn't money in it – or an audience that wishes to see it – the artist has his artistic freedom restricted.

When analysed in this way, Kafka's story might be viewed as a narrative embodiment of the well-worn truism, 'the starving artist': the writer or artist who suffers and struggles for their art, getting by on little material reward in

pursuit of the perfection of their art. The hunger artist is prepared to starve himself to death in order to 'perfect' the art he practises.

But at the same time, the pursuit of the hunger artist's art is not depicted as a personal struggle.

Indeed, Kafka complicates the relationship between the artist and his audience by delivering the final twist, where it is revealed that the hunger artist's devotion to his art stemmed not from purely artistic motivations but from personal preference: unable to find any food that he actually enjoyed, he simply chose not to eat. In other words, depriving him of food was not a struggle, because he wasn't denying himself temptation.

Kafka's protagonist then hardly 'suffering' for his art at all. He doesn't even want the approbation or admiration of his audience. He doesn't feel he deserves it.

This raises more questions about the meaning of 'A Hunger Artist' and what Kafka might be saying about the relationship between the individual artist and the marketplace. One way to resolve these disparate aspects of the story is to argue that Kafka is exploring the need for artistic autonomy, regardless of either the artist's motivation or the audience's preferences.

True art comes naturally to the artist, like an inspired genius, and similarly it should be allowed to exist, even if nobody of his time appreciates it or takes an interest.

Sources

Bnei Yissaschar, Tishrei 7:4:9

היינו מדת ק"ו שהיא חכמ' ושכל ותור"ת חס"ד על לשונה היינו דטרח וכתב לה קרא מן התור' תורת חסד למעל' מן השכל בכדי להגביר החסד על הדין הבן:

Shem MiShmuel, Shavuot 10:5

וממוצא הדברים שהתורה ניתנה בזכות אברהם שהמשיך השפעות החסדים ואורות גדולות אפי' למי שאיננו בית קיבול לקבל, וכך הוא היו"ט של מ"ת שאפי' מי שעדיין לא הגיע למדה זו להיות ראוי לקבל הארות חג הקדוש הזה, מ"מ אמ...רק רוצה בכל לבו ניתן לו בתורת חסד מדתו של אאע"ה:

Likutei Moharan 14:2:1

ב ואי אַפְשָׁר לְהַעֲלוֹת אֶת הַכְּבוֹד אֶלָּא עַל־יְדֵי תּוֹרַת חֶסֶד, וְתּוֹרַת חֶסֶד – אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ זְכוּרָנָם לְבָרְכָה :
זֶהוּ הַלּוּמַד תּוֹרָה עַל־מְנַת לְלַמְדָּהּ, כִּי זֶה עֶקֶר כְּבוֹדוֹ

Likutei Moharan - rabenubook.com

Ba'al Shem Tov, Lech Lecha 12:1

הַרְשָׁעִים שְׂבִדוֹר הַמְּבוּל הִפִּילוּ בַחֲנִיַּת הַתּוֹרָה וְהַמְּחַשְׁבָּה לַמְּקוֹם קְלִיפַת מִצְרַיִם, שֶׁעַל יְדֵי זֶה הוּצַרְכוּ
יִשְׂרָאֵל לִהְיוֹת שֵׁם וּלְבַרֵּר הַנִּיצוּצוֹת וְלִיַּחַדן כַּמְּקוּדָם, כִּי הַמִּצְרִיִּים הָיוּ שְׂטוּפֵי זִמָּה, וְהַמְּקוֹר הָיָה מֵעוֹלָם
הָאֵהָבָה שֶׁנִּפְלָה שֵׁם מֵהַתּוֹרָה שֶׁהוּא בַחֲנִיַּת חֶסֶד...כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב וְתוֹרַת חֶסֶד עַל לְשׁוֹנָה, וְיִשְׂרָאֵל הָעֵיד
עֲלֵיהֶם הַכְּתוּב שֶׁלֹּא נִכְשְׁלוּ בַמִּדָּה זוֹ שֶׁל זִמָּה כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב הָרְאוּבֵנִי הַשְּׂמַעוּנִי ה"א מִצַּד זֶה וְיו"ד מִצַּד זֶה
וְעַל יָד זֶה הִעֲלוּ אֶת הָאֵהָבָה הַנִּפְּלָה לְשֵׁרְשָׁהּ, וְלֵהַתּוֹרָה שֶׁנִּקְרְאָת חֶסֶד כְּאִמּוֹר, וְעַל יְדֵי

Ba'al Shem Tov, Lech Lecha 12:1

הַרְשָׁעִים שְׂבִדוֹר הַמְּבוּל הִפִּילוּ בַחֲנִיַּת הַתּוֹרָה וְהַמְּחַשְׁבָּה לַמְּקוֹם קְלִיפַת מִצְרַיִם, שֶׁעַל יְדֵי זֶה הוּצַרְכוּ
יִשְׂרָאֵל לִהְיוֹת שֵׁם וּלְבַרֵּר הַנִּיצוּצוֹת וְלִיַּחַדן כַּמְּקוּדָם, כִּי הַמִּצְרִיִּים הָיוּ שְׂטוּפֵי זִמָּה, וְהַמְּקוֹר הָיָה מֵעוֹלָם
הָאֵהָבָה שֶׁנִּפְלָה שֵׁם מֵהַתּוֹרָה שֶׁהוּא בַחֲנִיַּת חֶסֶד...כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב וְתוֹרַת חֶסֶד עַל לְשׁוֹנָה, וְיִשְׂרָאֵל הָעֵיד
עֲלֵיהֶם הַכְּתוּב שֶׁלֹּא נִכְשְׁלוּ בַמִּדָּה זוֹ שֶׁל זִמָּה כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב הָרְאוּבֵנִי הַשְּׂמַעוּנִי ה"א מִצַּד זֶה וְיו"ד מִצַּד זֶה
וְעַל יָד זֶה הִעֲלוּ אֶת הָאֵהָבָה הַנִּפְּלָה לְשֵׁרְשָׁהּ, וְלֵהַתּוֹרָה שֶׁנִּקְרְאָת חֶסֶד כְּאִמּוֹר, וְעַל יְדֵי

Degel Machaneh Ephraim, Tzav 6

וְזֶהוּ שֶׁאִמְרַת הַחֶסֶם שֶׁהֵעִיָּה בְּרֹב חֲכָמָתוֹ פִּיָּה פִּתְחָה בַּחֲכָמָה וְתוֹרַת חֶסֶד עַל לְשׁוֹנָה כִּי יָדוּעַ כִּי עֲשָׂרָה
מֵאֲמֵרוֹת הֵם מִשְׁעֵרֵת הַדְּבָרוֹת וְיֵאמַר ט' הוּוִין אֵלֶּא בְּרֵאשִׁית נְמִי מֵאִמְרַת הוּא וְנִמְצָא מֵאִמְרַת בְּרֵאשִׁית
הוּא בַחֲוִי אֲנִכִי שֶׁהוּא הָרֵאשִׁית וְהַעִיקָר וְבְרֵאשִׁית...תְּרִגּוֹם יְרוּשָׁלַיִם בַּחֲכָמָתָא נִמְצָא בַחֲוִי אֲנִכִי הוּא בַחֲוִי
חֲכָמָה לִכְּנֵן הָיָה בְּעֵלֵי הַחֲכָמָה מְשִׁיגִים מִמֶּנּוּ כָּל הַתּוֹרָה וְהֵבֵן כִּי זֶה הוּא בְּנִין אֲבִי וְאֲבִי לְכוֹלָם וְהֵם דְּבוּקִים
בּוֹ וְהֵבֵן וְזֶהוּ פִּיָּה פִּתְחָה בַּחֲכָמָה הֵינּוּ הַתּוֹרָה פִּתִּיחָתָה בַּחֲכָמָה בַּחֲוִי אֲנִכִי וְתוֹרַת...חֶסֶד הֵינּוּ כָּל שֶׁאֵר
הַתּוֹרָה הוּא בַחֲוִי חֶסֶד שֶׁהִקְבִּיָּה רִצָּה לִזְכוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל שִׁיְהִי הַכֹּל מְשִׁיגִים זֶה וְלִכְךָ הִרְבָּה לָהֶם תּוֹרָה
וּמִצּוֹת וְזֶהוּ עַל לְשׁוֹנָה הֵינּוּ דְּבַרֵּי תּוֹרָה כְּלִשׁוֹן בְּנֵי אָדָם וְהֵבֵן:

Meor Eynayim Toldos

המצמצמת את החסד. ולהבינך זה דנודע סוד פתיחת התורה בבי"ת
שהיא לשון בית שהבית מצמצם את מה שבתוכו כמו כן התורה
שנקראת תורת חסד צריכה להיות לה מדה המצמצמת בכדי שיוכל
לקבלה והמדה המצמצמת התורת חסד היא היראה שיהא יראת
חטאו קודמת לחכמתו שהיראה מצמצמת את התורת חסד עד
שהתורה תביאנו לידי מעשה ולידי פרי העובדא שאם אין לו היראה
המצמצמת את התורה שנקרא חסד אין כח להמקבל לקבלו בכדי
שתפעול בו פעולתה שהוא לבוא לידי מעשה ולידי קירוב לבורא
יתברך מגודל הופעת אורה נתהוה ביטול מציאת פעולתה ועל ידי
היראה שהיא בית נצמצם אורה שאינו מופיע לו אלא עד כדי קיום
פעולת חסדה שעל ידי התורה יתפעל פעולת כוונת השם יתברך
שהוא לשמור ולעשות. כמאמר רז"ל חבל על דלית ליה דרתא
ותרעא לדרתא עביד שהוא כמ"ש שהיראה נקראת דירה ובית על
שם כח המצמצם שהיא מצמצמת לו התורת חסד עד כדי שיעור
שצריך לקיים ולהוציא פרי מעשה להביא אותה לידי עובדות ועל כן
חבל על דלית ליה דרתא בחינת בית שהיא היראה ותרעא לדרתא
עביד כי מאחר שאין לו בית לצמצם בכניסתו לשער התורה הוא
נכנס לקמום שאינו מוגבל בו עד שיפעול בו פעולת כוונת הבורא
יתברך בנתינת התורה לישראל שהיא לשמור ולעשות והוא אינו
יכול לשומרה מאחר שהתורה שלו אינה מוגבלת כפי שיעור הצריך
לו להתהוות מציאת פעולת התורה. ועל כן הוא פתיחת התורה בב'
שקודם חכמתו צריך לבוא לבחינת בית שהיא היראה שאז על ידי
שיראת חטאו קודמת לחכמתו חכמתו מתקיימת פירוש תבוא לכלל
קיום כאמור וכל שאין יראת חטאו קודמת לחכמתו אין חכמתו
מתקיימת כי נתהוה על ידי גודל התפשטות החסד של תורה מבלתי
המצמצם ביטול מציאות התהוות הפעולה ואינה מתקיימת ח"ו
וכשיש לו בחינת בית תחלה שהוא בחינת פתיחת התורה אז יוכל
לקיים גם כן על ידה מצות הכנסת אורחים שהוא להורות להם
הדרך ילכו בה ולהאכיל מפרי עץ התורה שהוא משיג דהיינו לקרב
בני אדם זולתו על ידי התורה שבהשגתו לדרך ה' כפי מה שהן
צריכים לפי שיעורן לפעול על ידו פעולת המעשים וכל זה על ידי
שיש לו היראה בחינת בית שמופיע להם ומצמצם להם את חסד

התורה עד כדי שיוכלו לקבלו על ידי שאצלו היא התורה בבחינת בית שהיא היראה מה שאין כן אם אין לו בחינת בית שהוא היראה להיכן יביא את האורחים כי על ידי שאין בו דבר המצמצם את דבורי התורה היוצאין מפיו אין בו כח לצמצם את התורה של חסד עד כשיעור שיוכלו המקבלים לקבלו שיביאו לידי פעולת העשייה ונתהווה ביטול מציאות שאין פעול על ידה שום פעולה וכשיש בו היראה בחינת בית כאמור יוכל להביא לתוכה אורחים לשעבדם לתורה כמו שכתוב (בראשית י"ב, ה') ואת הנפש אשר עשו בחרן ותרגום אונקלוס דשעבידו לאורייתא על ידי הצמצום שהוא הבית.